

VÝROČNÁ SPRÁVA A VEREJNÝ ODPOČET ŠVPS SR ZA ROK 2020

**Predkladá: prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc.,
ústredný riaditeľ ŠVPS SR**

- Postavenie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky bolo v roku 2020 upravené zákonom č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov, v oblasti úradnej kontroly potravín zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a nadväzujúcich všeobecne záväzných právnych predpisov.
- ŠVPS SR je orgánom kontroly kvality rastlinných produktov a živočíšnych produktov podliehajúcich spoločnej organizácii trhu podľa nariadení Európskej únie a zákona č. 491/2001 Z. z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.
- ŠVPS SR vykonávala štátnu správu na úseku veterinárnej farmácie podľa zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach
- ŠVPS SR plnila ďalšie úlohy podľa zákona NR SR č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív (krmivársky zákon)
- ŠVPS SR vykonávala úradnú kontrolu vína Zákona č. 313/2009 o vinohradníctve a vinárstve
- ŠVPS sa zaoberala aj ostatnými druhmi kontrol na základe naväzujúcich európskych a národných právnych aktov

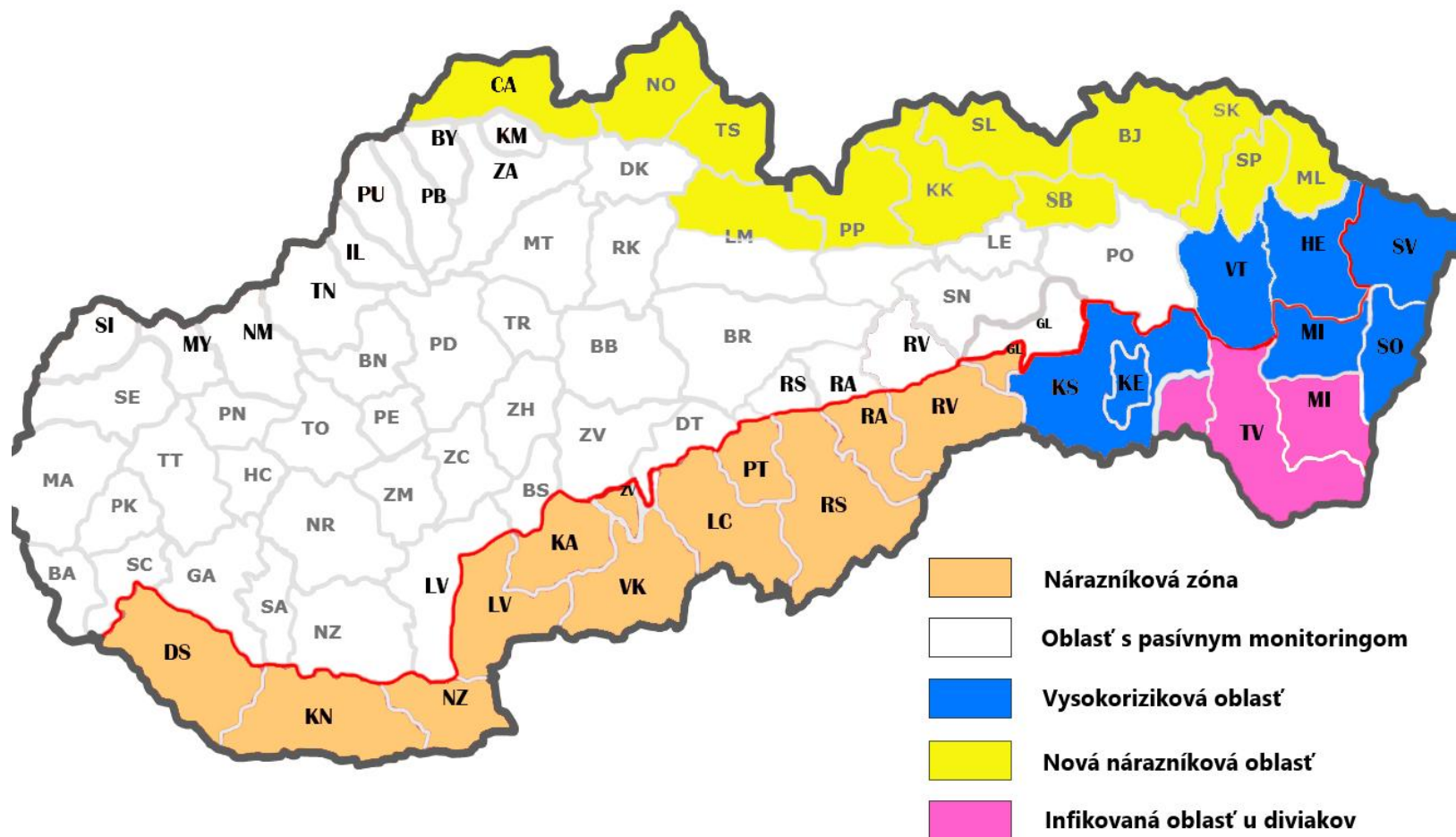
KONTROLY V OBLASTI ZDRAVIA ZVIERAT

- Eradikácia, kontrola a prieskum chorôb zvierat

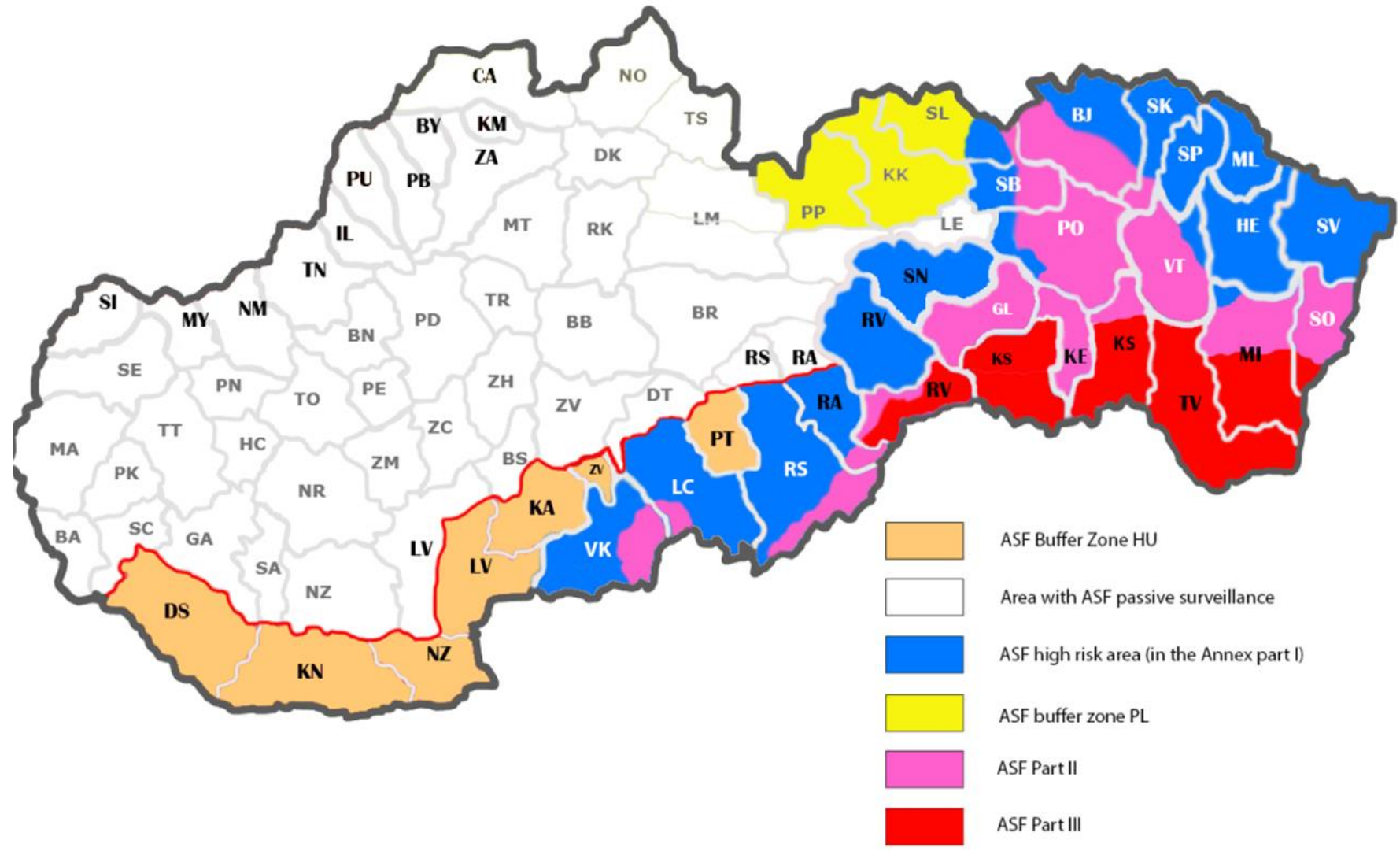
Sumárny výkaz nákaz za SR Obdobie od januára do decembra 2020				
Druh nákazy	Nové ohniská	Počet zvierat v nových ohniskách	Zaniknuté ohniská	Aktuálne ohniská 31.12.2020
A120 sui Africký mor ošipaných	3	831	17	3
A 120 fau Africký mor diviakov	29	350	0	35
A150 avi Mor hydiny	2	29	2	0
A150 avi Mor hydiny (u divožijúcej)	1	493	1	0
B053 fau Echinokokóza/Hydatidóza	1	1	1	0
B110 bov Infekčná bovinná rinotracheitída	0	1 537	0	3
B160 ovi Klusavka	6	13 838	9	9
B253 sui Brucelóza ošipaných	5	2017	5	0
B255 fau Trichinelóza	5	5	2	3
B406 pis herpesviróza kaprov koi	1	0	1	0
B452 api Mor včelieho plodu	115	2 213	57	125
B453 api Hniloba včelieho plodu	1	80	0	1
C611 bov Listeriόza	1	1 649	2	0
C611 ovi Listeriόza	1	1 649	2	0
C619 avi Salmonelόzy	1	68 866	0	1
C655 equ Trichofytόza	1	2	0	1
C855 avi Aviárne salmonelόzy – okrem týfu	4	35 995	2	1

POROVNANIE REGIONALIZÁCIE SR – AMO – ROKY 2019 A 2020

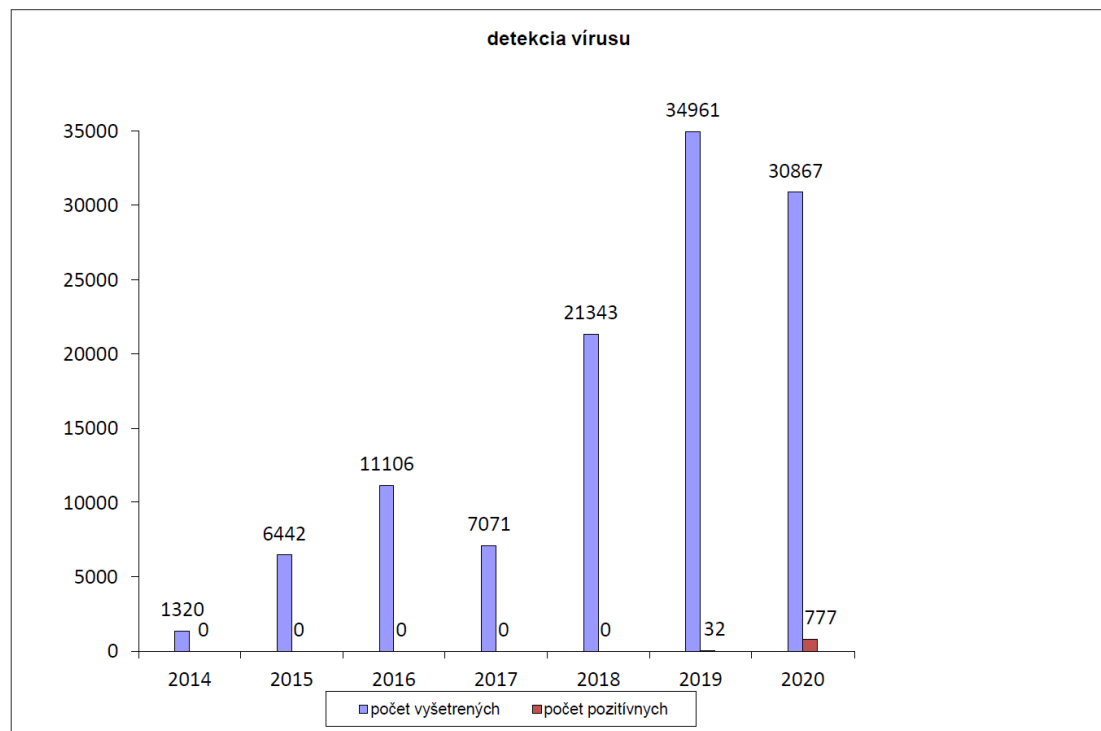
- 2019

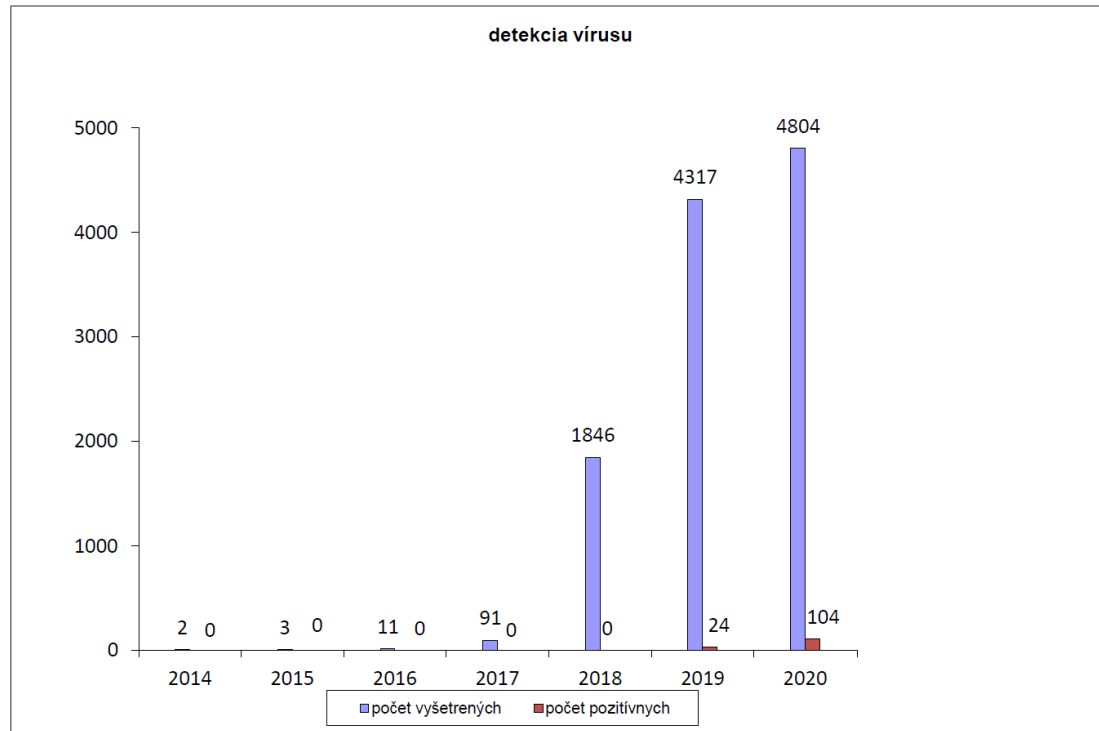
• 2020

KONTROLY AFRICKÉHO MORU OŠÍPANÝCH

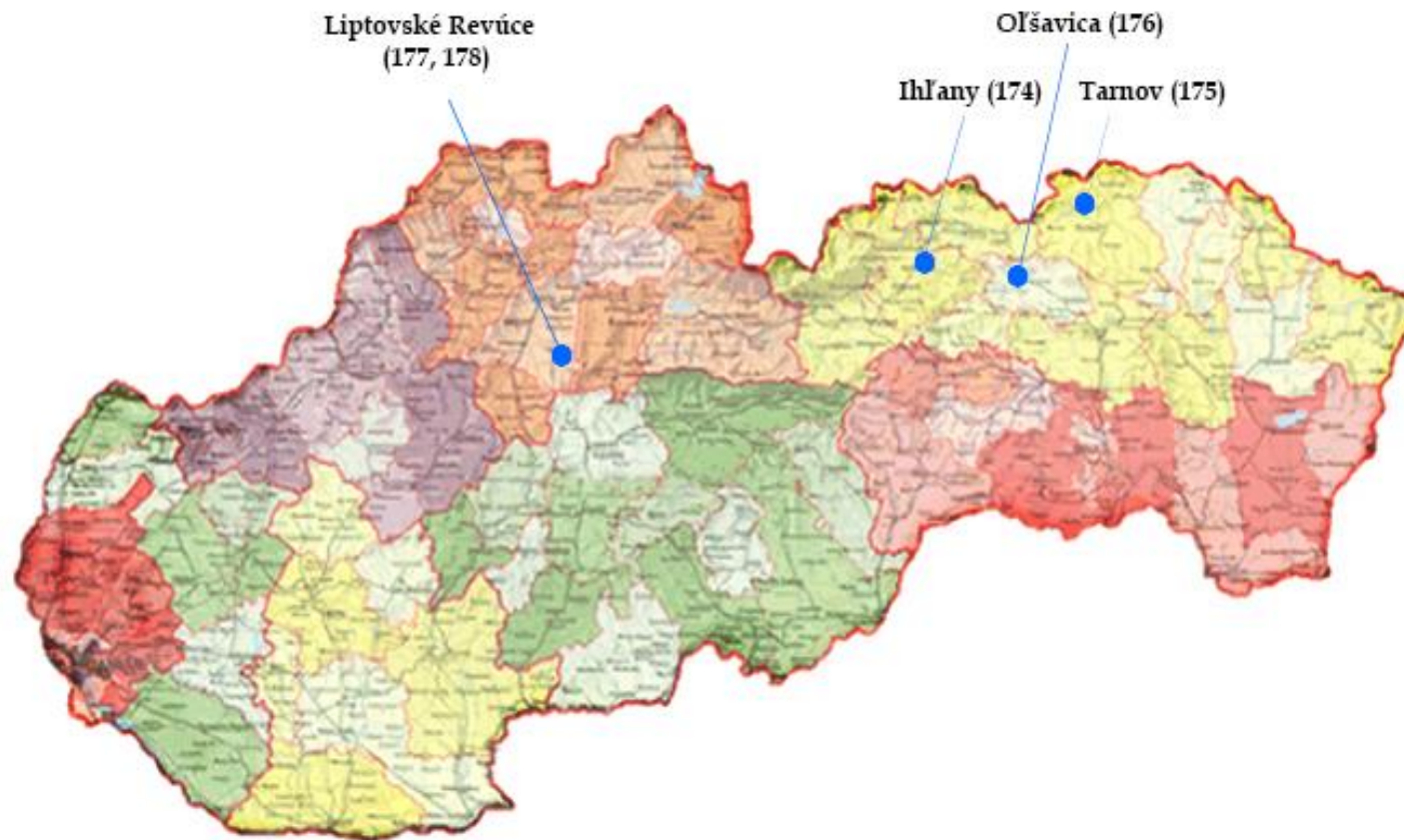

Počet laboratórnych vyšetrení AMO u diviakov na Slovensku v rokoch 2014-2020

Počet laboratórnych vyšetrení AMO u ošípaných na Slovensku v rokoch 2014-2020

MAPA SR S VYZNAČENÝMI OBCAMI S DIAGNOSTIKOVANÝMI PRÍPADMI TSE-SCRAPIE U OVIEC V ROKU 2020

MOR VČELIEHO PLODU

Kraj	Počet klinických prehliadok na MVP	Počet aktuálnych ohnísk MVP k 31.12.2020
Bratislavský kraj	13 366	2
Banskobystrický kraj	51 368	13
Košický kraj	38 251	7
Nitriansky kraj	56 541	8
Prešovský kraj	49 020	28
Trenčiansky kraj	32 100	20
Trnavský kraj	27 931	6
Žilinský kraj	38 217	44
Spolu	306 794	128

Identifikácia a registrácia zvierat

- 559 úradných kontrol 23 207 kusov hovädzieho dobytká, nedostatky v 58 chovoch,
- 366 úradných kontrol v 269 chovoch ošípaných, 9 560 kusov, nedostatky v 42 chovoch
- 515 úradných kontrol oviec a kôz ,15 094 kusov, nedostatky v 57 chovoch
- Klasifikácia chovov, regiónov a oblastí
 - Slovenská republika si počas roka 2020 naďalej udržala štatút krajiny úradne bez výskytu tuberkulózy hovädzieho dobytká, brucelózy hovädzieho dobytká, enzootickej bovinnej leukózy a brucelózy oviec (*Brucella melitensis*).

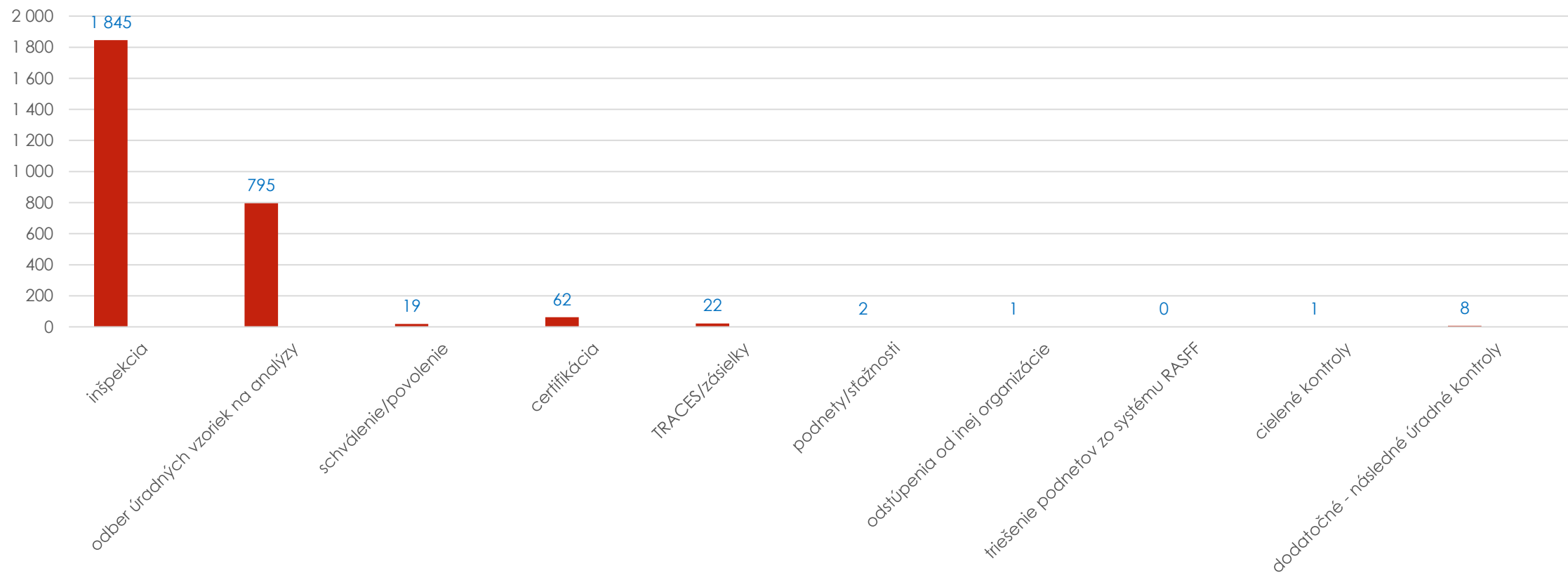
KONTROLA OCHRANY ZVIERAT

- Kontrola ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely
 - 1 893 úradných kontrol, počas ktorých bolo identifikovaných 95 porušení jednotlivých ustanovení
- Kontrola ochrany zvierat počas prepravy
 - 2 200 kontrol – pri hovädzom dobytku 922 kontrol, ošípaných 660 kontrol a hydine 274 kontrol. Spolu bolo zistených 68 nedostatkov, pričom najviac (65) sa týkali prepravnej dokumentácie
- Kontrola ochrany zvierat používaných na vedecké účely alebo vzdelávacie účely
 - 41 schválených zariadení
- Kontrola ochrany spoločenských, cirkusových a nebezpečných zvierat
 - 131 kontrol v 110 zariadeniach, 9 kontrol u zahraničných cirkusov, 46 kontrol v chovoch nebezpečných zvierat, zistených 5 nedostatkov
- Kontroly ochrany zvierat v čase ich zabíjania alebo usmrcovania
 - 631 kontrol, počas ktorých bolo zistených 5 nedostatkov.

REGISTER ODCHYTENÝCH TÚLAVÝCH ZVIERAT

V roku 2020 bola spustená nová aplikácia Register odchytených túlavých zvierat (ďalej len „ROTZ“). ROTZ spravuje ŠVPS SR. Do ROTZ sú udeľované rôzne prístupy s rôznymi právami podľa toho či sa jedná o osobu schválenú na odchyt túlavých zvierat, karanténnu stanicu/útulok, obec, alebo inšpektora RVPS. ROTZ je aplikácia, ktoré je prístupná aj pre verejnosť. V ROTZ je možné nájsť svoje zatúlané zviera, resp. môže slúžiť aj k príprave na adopciu novým majiteľom.

KONTROLY KRMÍV A VEDĽAJŠÍCH ŽIVOČÍŠNYCH PRODUKTOV

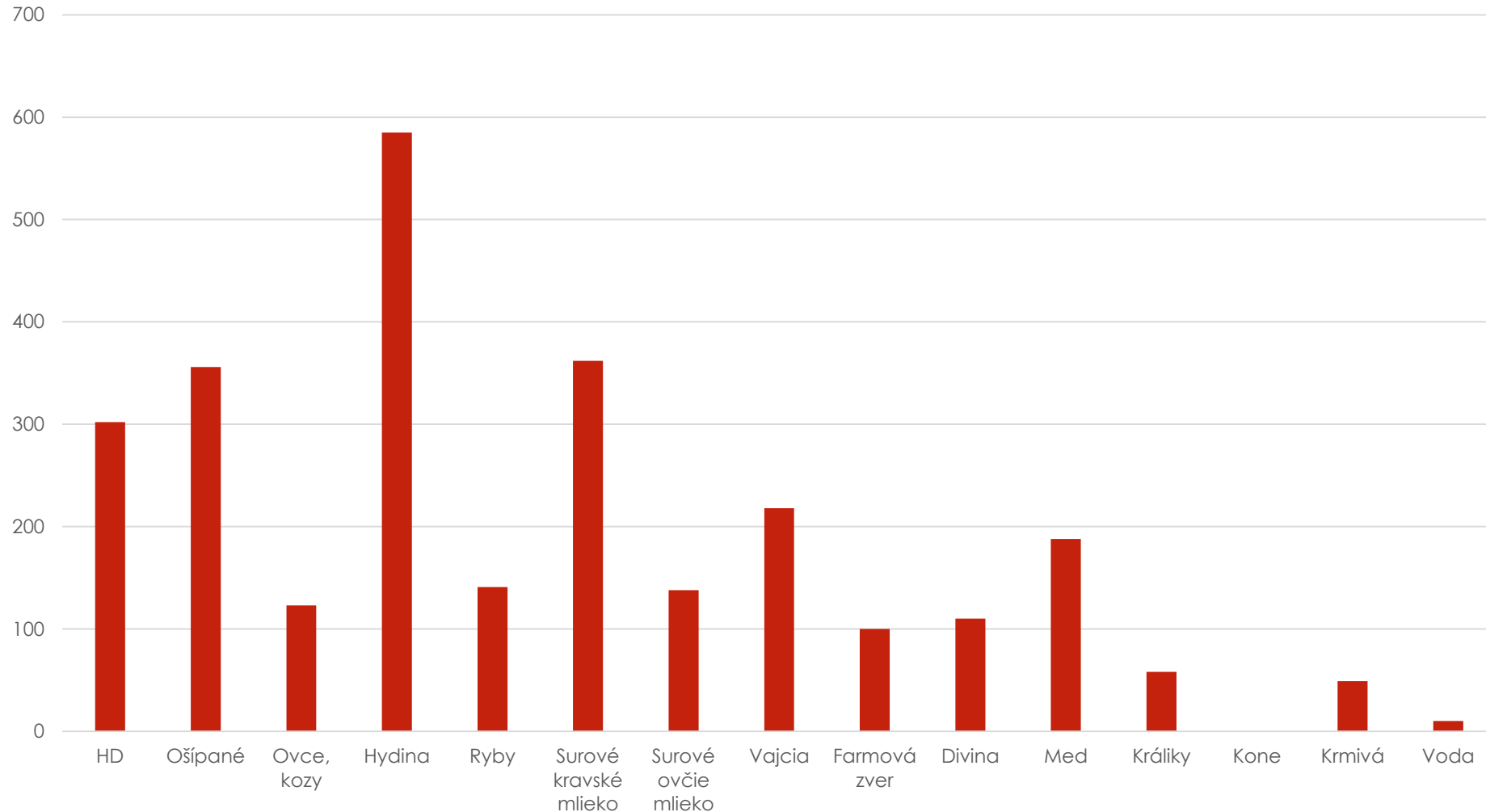
KONTROLY KRMÍV A VEDĽAJŠÍCH ŽIVOČÍŠNYCH PRODUKTOV

Pri úradných kontrolách, inšpekciách na úseku krmív boli zisťované tieto nedostatky:

- nedostatočná dokladová evidencia,
- napájacie systémy neudržiavané v čistote,
- nevhodné skladovanie krmív,
- sklad krmív nezabezpečený proti vniknutiu škodcov,
- nepredloženie požadovaných dokumentov počas kontroly,
- nevyhovujúce výsledky vyšetrení vzoriek,
- nevyhovujúca mikrobiológia napájacej vody,
- nesplnenie nariadených opatrení.

REZÍDUÁ VETERINÁRNYCH LIEKOV A KONTAMINANTOV, MONITORINGY REZÍDUÍ

- Národný plán kontroly rezíduí v živých zvieratách a v produktoch živočíšneho pôvodu počet odobratých vzoriek

PREHĽAD NEVYHOVUJÚCICH VZORIEK RÝB ZA ROK 2020

RVPS	Nevyhovujúca vzorka (druh ryby)	Miesto odberu	Kontaminant prekračujúci maximálnu povolenú hodnotu obsahu	Nameraná hodnota kontaminantu	Prípustná maximálna hodnota obsahu
Michalovce	Boleň dravý	ZŠ – výpustný kanál	Suma PCB	1804,7 ng/g	125 ng/g
Michalovce	Boleň dravý	ZŠ – nápusťný kanál	Suma PCB Dioxíny	1 747,9 ng/g 25,3 pg/g	125 ng/g 6,5 pg/g
Michalovce	Sumec veľkoustý	ZŠ – výpustný kanál	Suma PCB	766,38 ng/g	125 ng/g
Trebišov	Sumec veľký	rieka Bodrog	Suma PCB Dioxíny ortuť	391,50 ng/g 16,0 Pg/g, 0,95478 mg/kg	125 ng/g 6,5 pg/g 0,5 mg/kg
Trebišov	Boleň dravý	rieka Bodrog	ortuť	0,71 mg/kg	0,5 mg/kg
Liptovský Mikuláš	Boleň dravý	VN L. Mara	ortuť	0,795 mg/kg	0,5 mg/kg
Bratislava	Boleň dravý	Dunaj č.3 Čunovo	ortuť	0,649 mg/kg	0,5 mg/kg
Topoľčany	Mrena	rieka Nitra	ortuť	6,18 mg/kg	0,5 mg/kg
Topoľčany	Mrena	rieka Nitra	ortuť	2,88 mg/kg	0,5 mg/kg
Nitra	Šfuka	rieka Nitra	ortuť	1,4 mg/kg	0,5 mg/kg
Komárno	Boleň dravý	rieka Dunaj	ortuť	1,6 mg/kg	0,5 mg/kg

CIELENÁ KONTROLA NA REZÍDUÁ PCB – CHEMKO STRÁŽSKE

Hydina sval - analyzovaných 18 vzoriek nevyhovujúcich 6 vzoriek - v obciach Dlhé Klčovo, Nižný Hrušov, Parchovany, Zatín, Brekov a Naciná Ves.

Ošípaná sval - analyzovaných 18 vzoriek nevyhovujúca 1 vzorka v obci Klokočov

Surové kravské mlieko - analyzovaných 17 vzoriek všetky boli vyhovujúce.

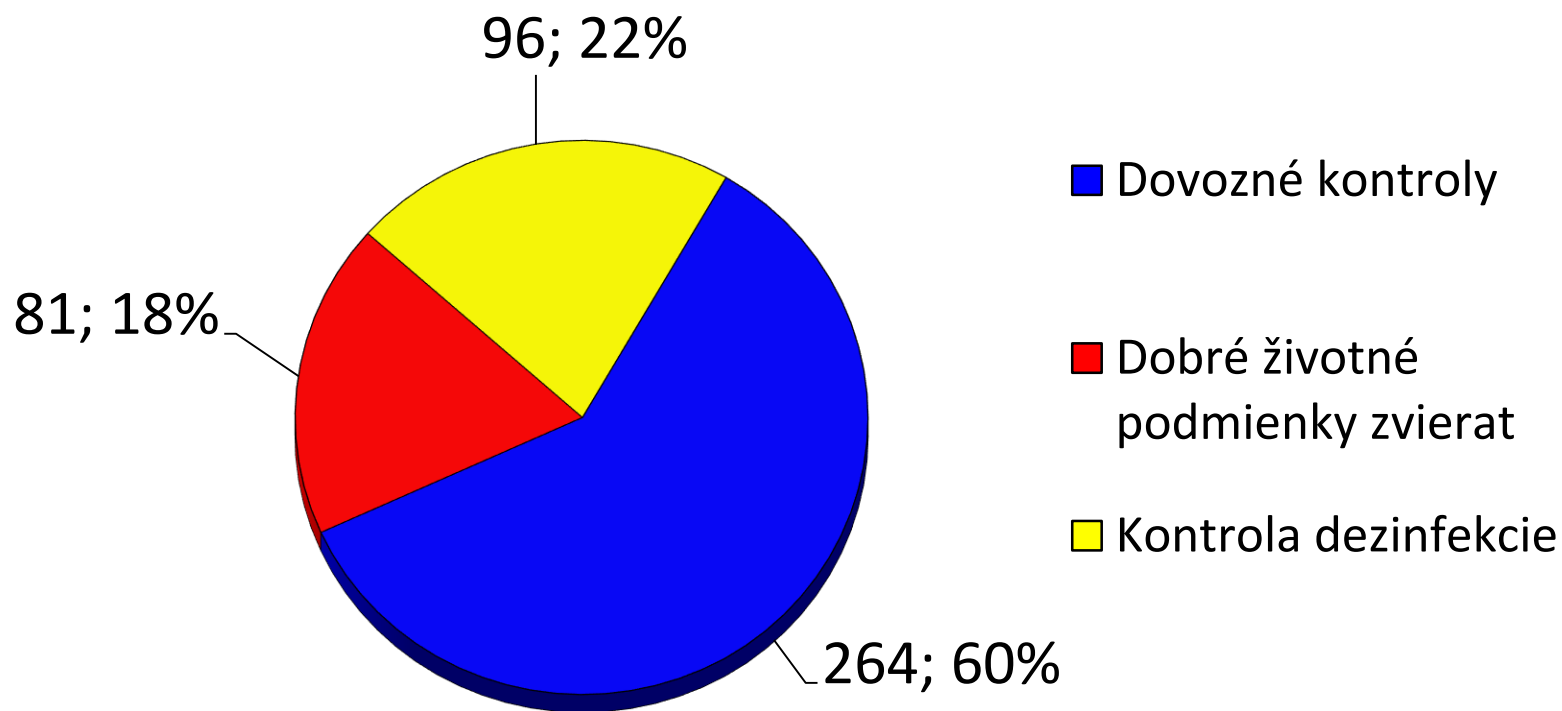
Vajcia - analyzovaných 26 vzoriek nevyhovujúcich bolo 6 vzoriek v obciach Poša, Nižný Hrušov, Dlhé Klčovo, Brekov, Hudcovce a Strážske.

Králik - 1 vzorka s negatívnym výsledkom.

HRANIČNÁ VETERINÁRNA KONTROLA, VETERINÁRNA CERTIFIKÁCIA A KONTROLY PRI VÝMENÁCH, DOVOZOCH A VÝVOZOCH

- Dovoz a tranzit zvierat, násadových vajec, zárodočných produktov a produktov živočíšneho pôvodu, vybraných produktov rastlinného pôvodu pochádzajúcich z tretích krajín

Počet kontrol na HKS SR rok 2020

Úradné kontroly potravinárskych prevádzkárni

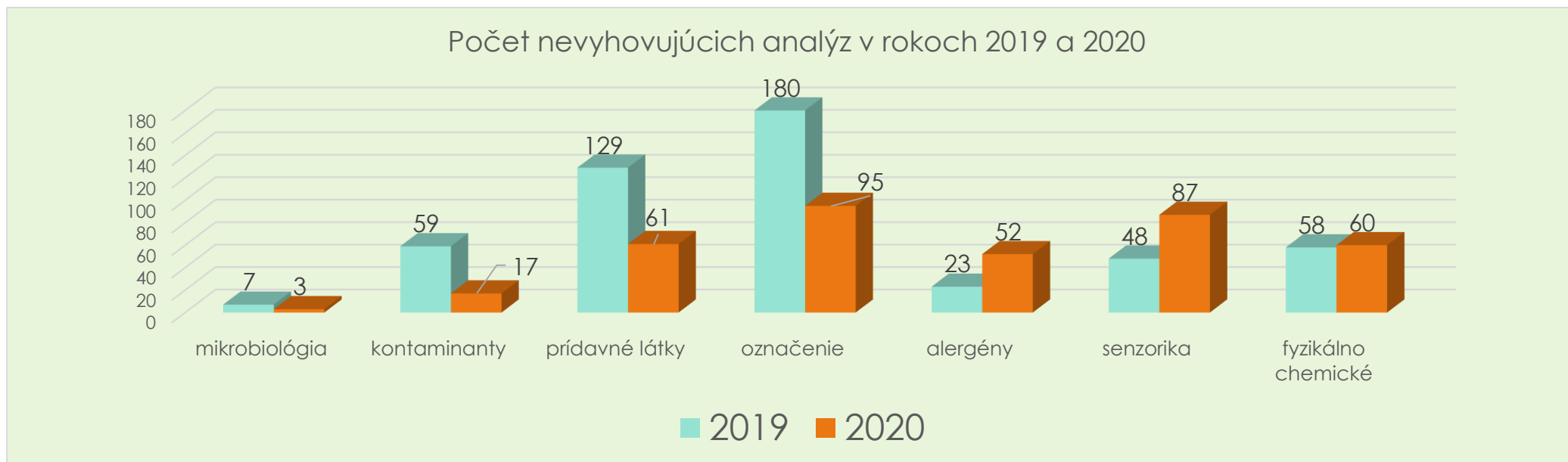
Zákon: 152/ + 39/ Z.z	Primárni výrobcovia		Výrobcovia a baliarne		Distribútori, dopravcovia, VOS, sprostredkovatelia	Maloobchod	Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze		Malé množstvá		Internetový predaj	Ostatné
	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity			Rastlinné komodity	Živočíšne komodity	Rastlinné komodity	Živočíšne komodity		
Počet právnych subjektov/potravinárskych prevádzok	1319/1414	986	2566/3744	1386	3525/4254	9495/18695	318/388	443	2429	9725	748/806	220/248
Počet kontrolovaných prevádzok	358	904	2 589	1 324	1504	10 690	109	307	757	624	192	25
Počet kontrol	502	1 393	5 083	14 805	6 416	33 428	133	1172	252	670	219	46
Počet kontrolovaných subjektov s nedostatkom	7	95	256	177	107	2 412	8	31	60	9	25	0
Počet kontrol s nedostatkom												
Správna výrobná prax	2	10	63	164	11	416	0	17	0	0	0	0
Celková hygiena	1	177	149	533	56	1 668	7	118	20	8	0	0
Zloženie	0	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	6
Kontaminanty	1	0	4	0	4	8	0	0	0	0	0	0
Označovanie	0	0	32	19	18	470	1	1	18	2	20	0
Tovar po dobe spotreby, minimálnej trvanlivosti	0	0	32	0	2	238	1	0	0	0	0	0
Iné	5	99	72	120	48	339	0	15	48	9	9	0

POROVNANIE CELKOVÉHO POČTU ÚRADNÝCH KONTROL S NAJČASTEJŠIE SA VYSKYTUJÚCIMI NEDOSTATKAMI V ROKOCH 2019 A 2020

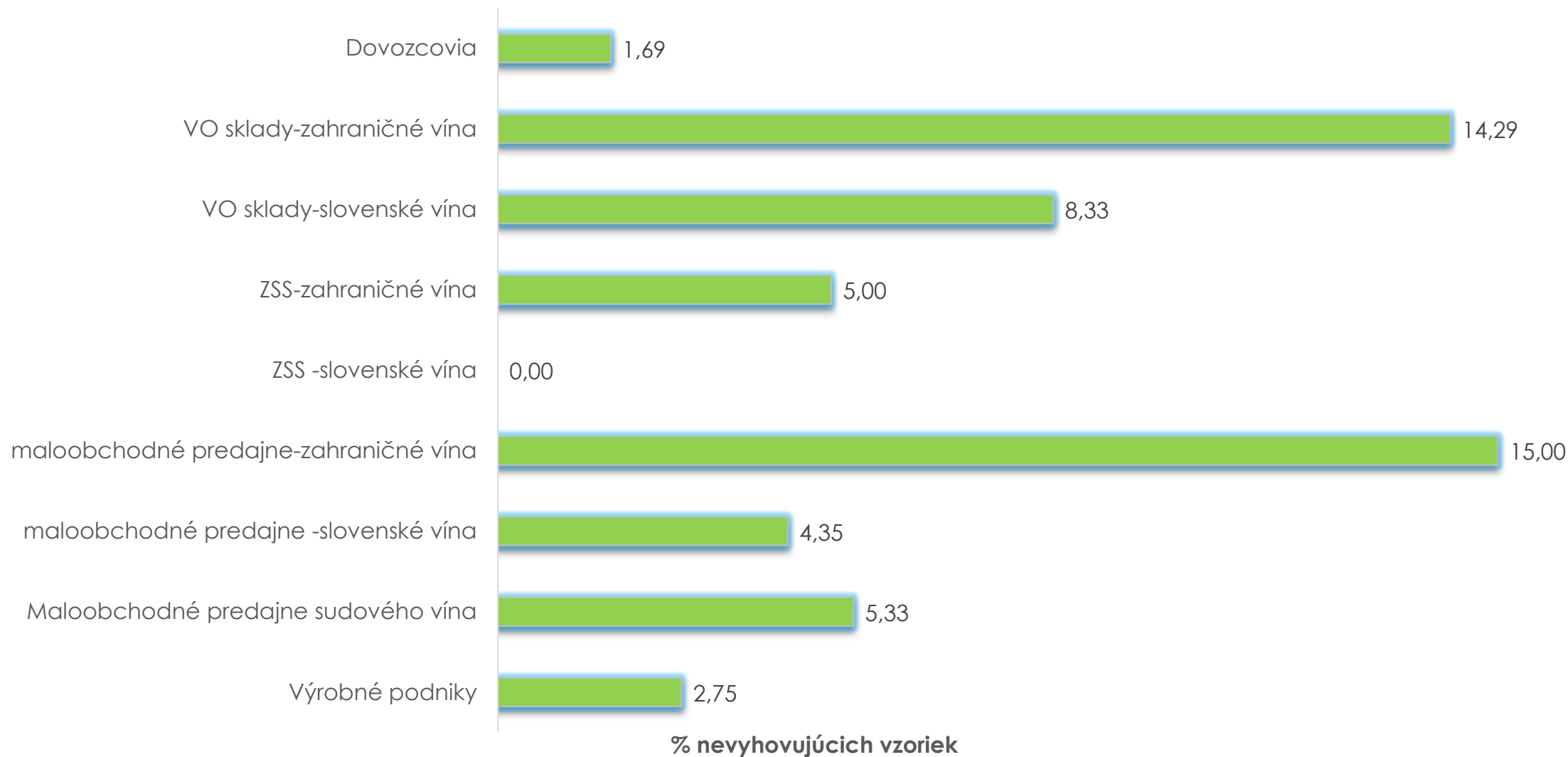
Oblasť kontroly	2019	2020
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	951	747
Hygiena budov, prevádzky	883	607
Označenie nečitateľné, nedostatočné, nesprávne	664	525
Osobná hygiena	565	470
Hygiena skladovania	461	393
Hygiena predaja	316	302
Predaj po DS/DMT	294	248
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	230	178
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	185	175
Nedostatky v dokumentácii	148	106
DDD, evidencia, výskyt škodcov	127	91
HACCP, SPP a podobné systémy	112	87
Registrácia	96	72
Sanitačný poriadok, evidencia	96	91
Vysledovateľnosť	87	66

POTRAVINY RASTLINNÉHO PÔVODU

- **6 290** výrobkov, z ktorých 210 vzoriek **3,3 %** nevyhovelo požiadavkám Európskej legislatívy, Potravinového kódexu SR, Vyhláškam MPRV SR alebo iným záväzným právnym predpisom v oblasti bezpečnosti a kvality potravín
- Z celkového počtu vykonaných analýz nevyhovelo platnej legislatíve v mikrobiologických ukazovateľoch 3, v kontaminantoch 17, v prídavných látkach 61, v označovaní 95, v alergénoch 52, v senzorických ukazovateľoch 87, vo fyzikálno - chemických ukazovateľoch 60 vzoriek

KONTROLA KVALITY A ZDRAVOTNEJ NEŠKODNOSTI VÍNA

POTRAVINY ŽIVOČÍŠNEHO PÔVODU

- Prvovýroba – surové mlieko
 - 876 veterinárnych kontrol, v 92 produkčných chovoch boli zistené nedostatky (11,5%). Najčastejšie sa zisťovali stavebno - technické nedostatky, nedostatky v dodržiavaní hygienických podmienok a vo vedení dokumentácie
- Prvovýroba – zberné strediská zveri
 - 247 kontrol a zistené 4 nedostatky
- Prvovýroba vajec – chovy nosníc
 - 270 veterinárnych kontrol, nedostatky v 1 chove

VÝSLEDKY PREHLIADKY JATOČNÝCH ZVIERAT A MÄSA

Veterinárne prehliadky ante mortem a post mortem u domácich kopytníkov

Pôvod zvierat	Počet prehliadnutých kusov	Počet nepoživatelných
domáce	561 325	
iné členské a tretie krajiny	216 604	
spolu	777 929	718

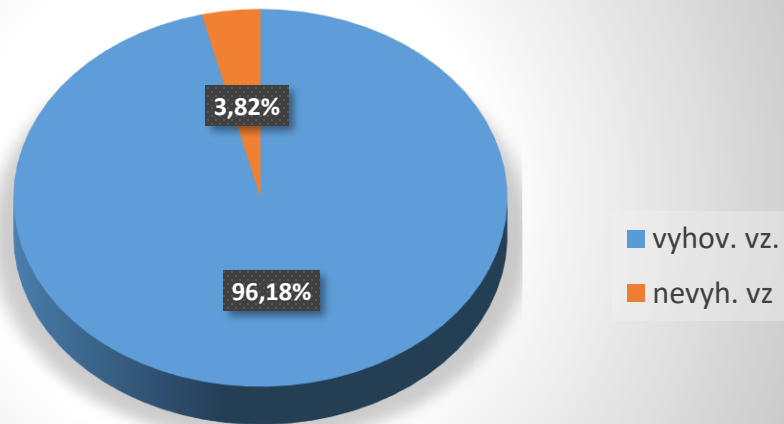
Veterinárne prehliadky ante mortem a post mortem u hydiny

Pôvod zvierat	počet prehliadnutých kusov	Počet nepoživatelných
domáce	40 542 574	
iné členské a tretie krajiny	5 047 941	
spolu	45 590 515	538 020

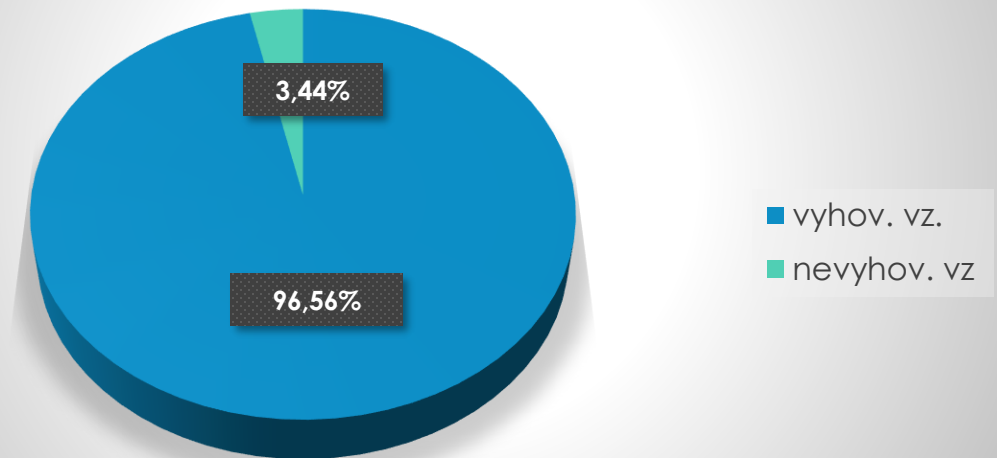
ODBER VZORIEK

- 5 258 vzoriek potravín živočíšneho pôvodu, nevyhovelo 181

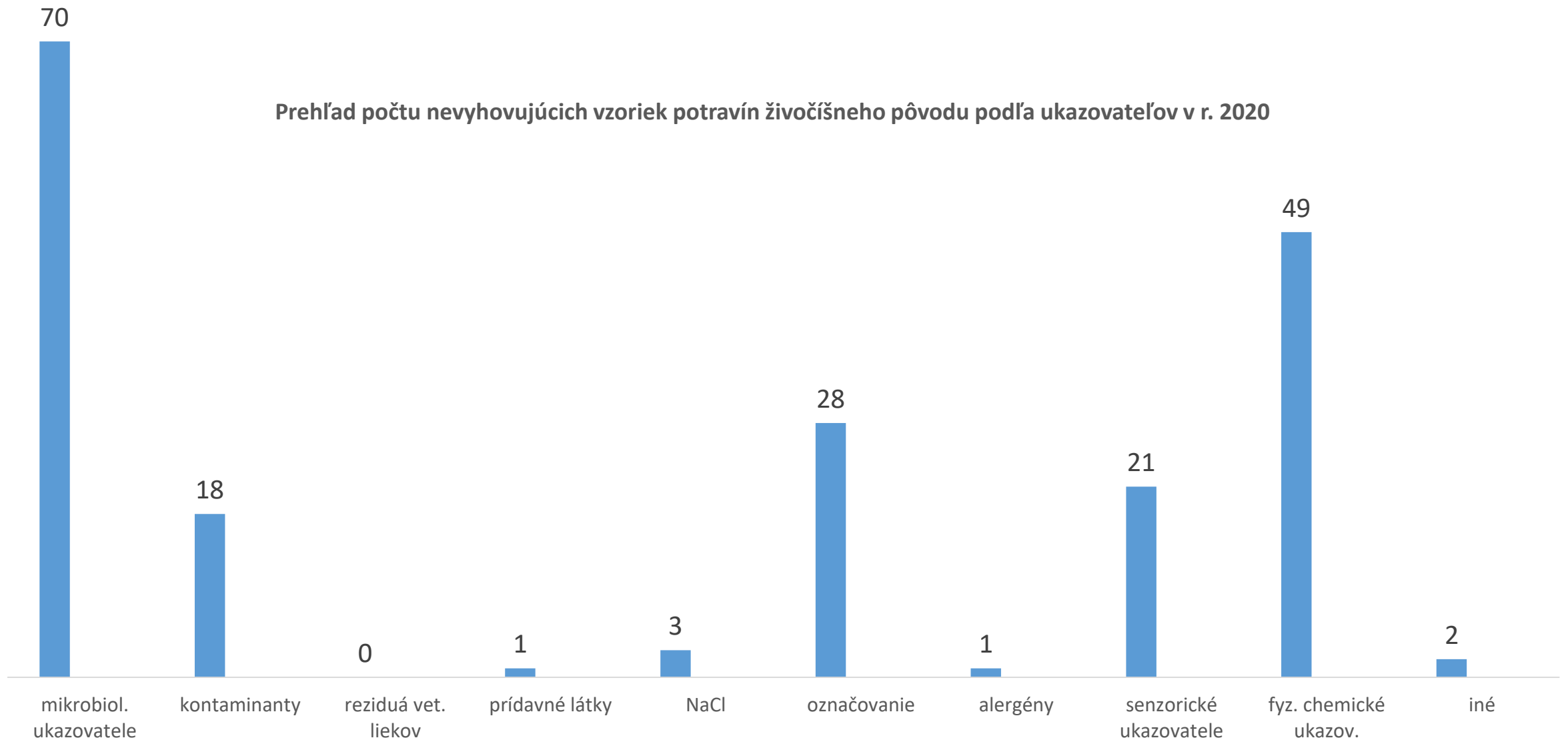
Prehľad výsledkov vyšetrení potravín
živočíšneho pôvodu v roku 2019

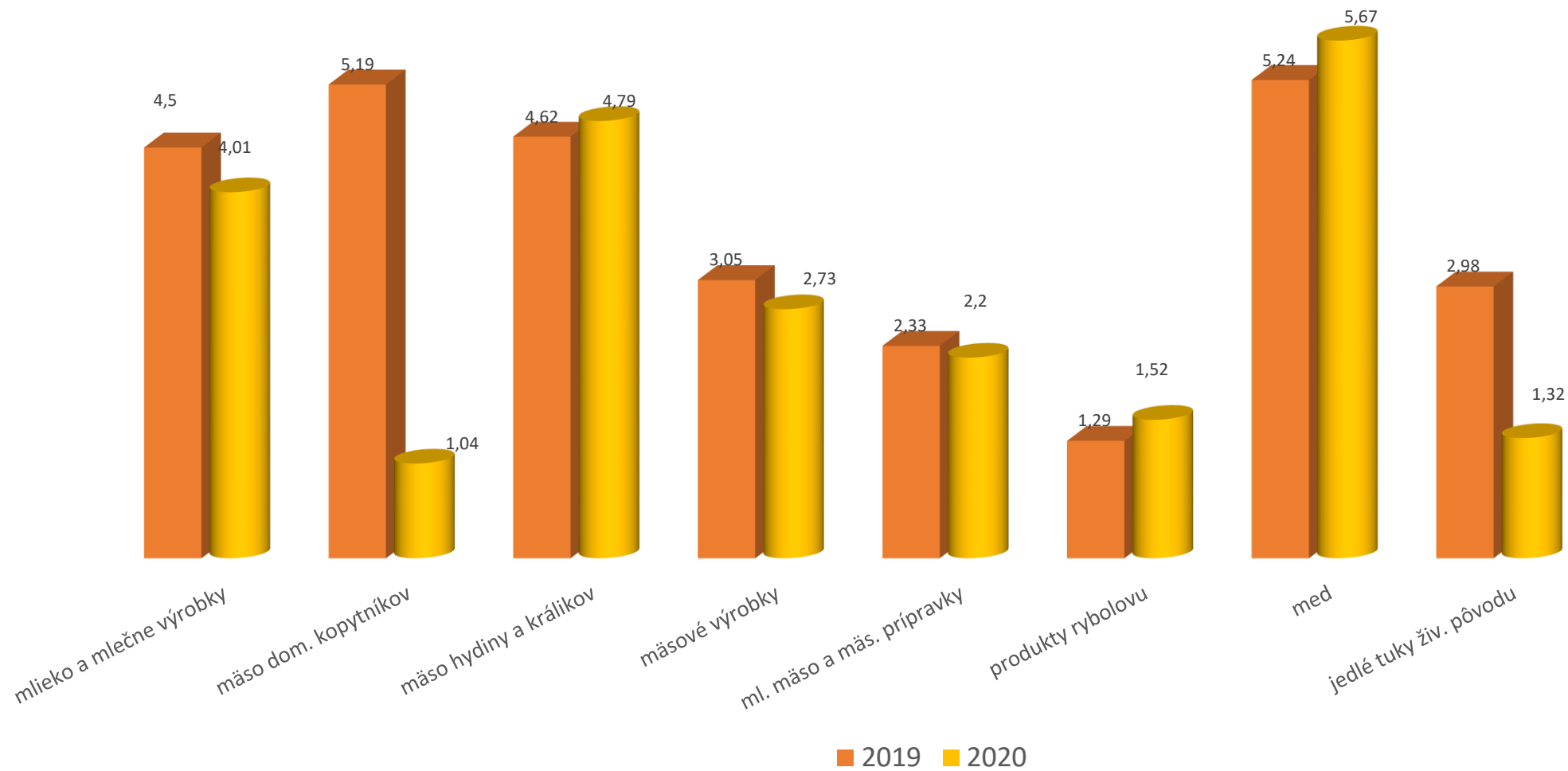
Prehľad výsledkov vyšetrení potravín
živočíšneho pôvodu v roku 2020

Prehľad počtu nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu podľa ukazovateľov v r. 2020

Prehľad vybraných nevyhovujúcich vzoriek potravín živočíšneho pôvodu v r. 2019 a 2020 v %

VÝSLEDKY ANALÝZ REZÍDUÍ PESTICÍDOV

Prehľad nálezov rezíduí pesticídov vo vybraných druhoch ovocia za rok 2020

*zistená prítomnosť aspoň jedného pesticídu nad LOQ

Plodina	Počet vzoriek	Počet vzoriek s nálezom nad LOQ*	% počtu vzoriek s nálezom nad LOQ k počtu analyzovaných vzoriek danej potraviny	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Citrusové ovocie	55	53	96,4	7
Jadrové ovocie	49	41	83,7	
Kôstkové ovocie	15	10	66,7	
Hrozno	22	21	95,4	
Jahody	17	15	88,2	
Drobné bobuľové ovocie	5	2	40,0	
Exotické ovocie	27	19	70,4	

Prehľad nálezov rezíduí pesticídov vo vybraných druhoch zeleniny a zemiakov za rok 2020

Plodina	Počet vzoriek	Počet nálezov nad LOQ*	% počtu vzoriek s nálezom nad LOQ k počtu analyzovaných vzoriek danej potraviny	Počet nevyhovujúcich vzoriek
Zemiaky	20	4	20,0	
Koreňová zelenina	19	13	68,4	
Plodová zelenina	36	28	77,8	2
Hlúbová zelenina	26	11	42,3	1
Šaláty a vňate	22	21	95,4	3
Pór, cibuľa, cesnak	19	3	15,8	
Huby	4	1	25,0	